

Goed nieuws !?

Je hebt recht op leven in vrijheid en in veiligheid. Iedereen moet volgens de wet op dezelfde manier behandeld worden. Je hebt het recht op privacy. Je hebt het recht te trouwen en een gezin te stichten. Je hebt het recht op vrijheid van mening en meningsuiting. Je hebt het recht om te vergaderen als je dat wilt. Je hebt het recht om deel te nemen aan de politiek van je land. Je hebt het recht op werk in het beroep dat je zelf kiest. Je hebt ook recht op een rechtvaardig loon voor je werk. Je hebt het recht op vrije tijd en vakantie. Je hebt het recht op alles wat nodig is om ervoor te zorgen dat je niet

ziek wordt, geen honger hebt en een dak boven je hoofd hebt. Je hebt het recht op onderwijs dat gericht is op de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid. Je hebt het recht om te genieten van wat kunst en wetenschappen voortbrengen. (*)

Al 60 jaar lang.

Het is dit jaar 60 jaar geleden dat de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werd aangenomen door de Verenigde Naties. Als Beweging ATD Vierde Wereld maken we daarom symbolisch een brug van 17 oktober, Werelddag van Verzet tegen Extreme

Armoede naar 10 december, Internationale Dag van de Mensenrechten. Maar er is niet louter feestgedruis te horen bij deze 60ste verjaardag. Vanuit de erfenis van Joseph Wresinski nemen we daarom in dit nummer het begrip 'mensenrechten' onder de loep. We tonen ook de inzet van een groep advocaten om de rechten van mensen in armoede waar te maken.

Marie-Thérèse Poppe, voorzitter ATD
Vierde Wereld Vlaanderen vzw.

(*) Voor de volledige versie:
www.aivl.be (Amnesty International)

17 oktober 2007, secretaris-generaal Ban Ki-moon van de Verenigde Naties ontvangt een delegatie van ATD Vierde Wereld, waaronder Nina Lim Yuson voorzitter van de Internationale Beweging (vijfde van links). "De politiek moet de toegang tot alle basisrechten voor alle burgers, zonder enige uitzondering, blijven nastreven." Dat blijft de oproep van ATD Vierde Wereld.

Ook daklozen hebben recht op recht

Bij het Centraal Station in Brussel is sinds 1986 tweewekelijks een bijeenkomst onder de noemer Mensenrechtencomité van het Centraal Station. Daklozen en andere uitgesloten mensen wisselen hier nieuws, ervaringen en kennis uit.

Sinds 2001 is er bovendien wekelijks een gratis juridisch spreekuur, dat in eerste instantie bedoeld is voor daklozen.

“De laatste jaren komen steeds vaker illegalen zonder papieren naar het juridisch spreekuur. Het is heel moeilijk daadwerkelijk iets te doen voor deze mensen. Als zij ook nog eens geen netwerk hebben waar ze een beroep op kunnen doen, staan ze er echt heel slecht voor.” Dat zegt mr. Caroline Lejeune die vanuit het Huis van de Rechten van de Vierde Wereld (*Maison Droit Quart Monde*) deze wekelijkse gratis hulpdienst bij het Centraal Station in Brussel coördineert.

Mr. Georges De Kerchove en mr. Caroline Lejeune bij hun advocatenkantoor, tevens Huis van de Rechten van de Vierde Wereld, aan De Wijnantsstraat in Brussel.

Een tiental advocaten, altijd samen met een militant die armoede en uitsluiting uit eigen ervaring kent, zijn sinds 2001 om de beurt op donderdagavond van zeven tot acht uur paraat. In eerste instantie om te luisteren, want soms is een verhelderend gesprek voldoende. Maar als er werkelijk juridische steun nodig is, kan er beroep gedaan worden op een dertigtal advocaten die achter het project staan.

“Daklozen zijn onze eerste doelgroep, maar ook andere

mensen met vragen en problemen zijn welkom”, licht mr. Lejeune (1979) toe. Het project is erkend als officiële hulpdienst. De uren van de juristen worden daarom door de overheid vergoed. Voor de overige kosten is er subsidie van de Koning Boudewijnstichting. Mr. Lejeune: “Een vraag die soms gesteld wordt is bijvoor-

beeld : heb ik als dakloze recht op een uitkering en hoe kom ik daar dan aan? Het antwoord is overigens ja, ook een dakloze heeft in principe recht op leefloon.”

Initiatiefnemer

Maison Droit Quart Monde is fysiek gevestigd in het advocatenkantoor van mr. Georges De Kerchove, initiatiefnemer van het project en sinds een aantal jaren voorzitter van de Beweging ATD Vierde Wereld in België. Uit een tekst die in een lijst aan de muur hangt, blijkt dat alle advocaten hier de basisopties van de Beweging ATD Vierde Wereld onderschrijven en dat zij ervoor ijveren om recht en gerechtigheid toegankelijk te maken voor de meest uitgesloten mensen.

Het kantoor is te vinden aan De Wijnantsstraat 23, in de schaduw van het immense Justitiepaleis en aan de rand van de volkswijk Marollen. In deze roemruchte wijk begon De Kerchove (1948) in de jaren zeventig als jongeman zijn activiteiten voor ATD Vierde Wereld.

Mensenrechtencomité in Centraal Station Brussel

“Zonder de Vierdewereldbeweging was ik nooit advocaat geworden”, verklaart mr. Georges De Kerchove. “Mijn vader was ook advocaat, maar zoals hij het deed wilde ik het zeker niet. Ik wilde eigenlijk vooral met de meest uitgesloten mensen werken.”

Advocaat Laurent Weyers en militant Hector Guichart staan tijdens het juridisch spreekuur op donderdagavond bij het Centraal Station in Brussel een bezoeker te woord.

“In overleg met de Beweging heb ik besloten om juist ook andere zaken aan te pakken en algemeen advocaat te worden, maar wel gespecialiseerd in zaken van mensen in armoede.” Sinds 1986 is er tweewekelijks vanaf acht uur een bijeenkomst van het Mensenrechtencomité van het Centraal Station, een soort Volksuniversiteit, waar daklozen en andere uitgesloten mensen aan deelnemen. Zij wisselen nieuws, ervaring en kennis uit om elkaar op die manier te steunen. Militanten en vrijwilligers van ATD Vierde Wereld zijn steeds aanwezig om de gesprekken en discussies te begeleiden.

“Voor de deelnemers aan het Mensenrechtencomité betekent het heel veel dat er in een openbare bijeenkomst naar hen wordt geluisterd”, zegt Hector Guichart. Hij is als militant sinds jaar en dag bij de actie betrokken. Tevens is hij doorgaans van de partij tijdens het juridisch spreekuur: “Ook de link tussen het comité en het spreekuur is belangrijk voor de mensen.”

Franciscaan

“In feite is het Mensenrechtencomité opgericht op verzoek van franciscaan en oud-volontair van de Beweging Michel Collard, die vrijwillig als dak-

loze tussen de daklozen leefde hier in Brussel”, licht mr. De Kerchove toe. “Hij werd gearresteerd, want dakloos zijn was toen nog strafbaar, volgens de Wet op de Landloperij. Ik verdedigde hem. Tijdens de zitting waren heel veel andere daklozen en leden van de Vierdewereldbeweging aanwezig. Zij applaudisseerden luid toen hij werd vrijgesproken. Meteen na de zitting heeft hij gevraagd om deze juridische steun voort te zetten. Zo begon het Mensenrechtencomité. Veel later, in 2001, zijn we met het aparte juridische spreekuur gestart omdat we in de groepsbijeenkomsten moeilijk gerichte individuele hulp konden bieden.”

Stages

Veel jonge advocaten liepen stage op het kantoor van mr. De Kerchove. Via het spreekuur en het Mensenrechtencomité leerden zij armoede en onrecht in eigen land van dichtbij kennen. Zoals bijvoorbeeld Alexis Deswaef, die in 2007 de internationale pleitwedstrijd over mensenrechten in het Franse Caen won. “Door deze stage besepte ik dat de mensenrechten niet alleen aan de andere kant van de wereldbol geschonden worden”, aldus Deswaef in een interview met het weekblad *Brussel Deze Week*.

Tekst en foto's: Jos Delisse

Rechten en plichten

Het idee van de rechten van de mens is een wankel bouwwerk. Staten ondertekenen de Universele Verklaring wel maar leggen met veel gemak de Rechten van de Mens naast zich neer. Hoe komt dat toch, die grote kloof tussen wat verkondigd wordt en wat de realiteit toont? Antwoorden zoeken we in de erfenis van Joseph Wresinski en bij de filosofe Simone Weil.

Ondeelbaar

Joseph Wresinski hamerde altijd op de ondeelbaarheid van de rechten. Wat heeft iemand aan het recht om een gezin te stichten als hij of zij dat gezin geen waardig dak boven het hoofd kan bieden en geen middelen van bestaan heeft? Laat je toe dat sommige rechten vertrapt worden, dan stort het hele bouwwerk in. Maar wordt die bouwvalligheid ook niet veroorzaakt door een constructiefout? Joseph Wresinski vond het nodig om het idee van de rechten van de mens vanuit de kern ervan te herdenken, vanuit een andere invalshoek: de verantwoordelijkheid van de mens. Onze verantwoordelijkheid is de basis voor de rechten van de anderen. En omgekeerd.

« Initiatief en verantwoordelijkheid, het gevoel dat men nuttig is en zelfs onmisbaar voor anderen: dat is voor de ziel van de mens een vitale behoefte. Wie werkloos is, mist dat grondig, ook al wordt hij/zij ondersteund om te kunnen eten, om zich te kleden en om een onderdak te hebben. In het economisch bestel betekent hij niets en zijn stembrief, als teken van zijn deelname aan het politieke bestel, heeft voor hem/haar geen zin. Een ongeschoold arbeider staat er amper beter voor. Om aan die fundamentele behoefte te voldoen, moet een mens dikwijls beslissingen kunnen nemen inzake problemen - grote of kleine - die anderen betreffen en niet louter zijn eigen onmiddellijke belangen, maar waarvoor hij zich niettemin verantwoordelijk voelt [...] Elke gemeenschap, onder welke vorm dan ook, die er niet voor zorgt dat aan die behoefte van haar leden wordt voldaan, is verdorven, en moet worden omgevormd ». (Simone Weil, 1909-1943)

(vertaling citaat: G. Maes)

Het gevoel nuttig te zijn

Hoe ver reikt onze verantwoordelijkheid? Ze moet tegemoetkomen aan de fundamentele noden van de ander. En dat is het punt om te luisteren naar de armsten: wie noodlijdt is best geplaast om te weten wat levensnoodzakelijk is. Uiteraard gaat het hier om meer dan om het materiële. Verantwoordelijk zijn is bovendien niet louter een plicht maar ook een behoefte. Het gevoel nuttig en zelfs onmisbaar te zijn voor anderen is iets waar iedereen nood aan heeft. Ook wie arm is moet verantwoordelijk kunnen zijn.

Een recht werkt niet uit zichzelf

‘Een recht wordt niet waargemaakt door degene die het bezit, maar door andere mensen die zich tegenover hem of haar tot iets verplicht weten’, aldus Simone Weil.

Rechten zijn relatief omdat ze altijd gerelateerd zijn aan plichten. Eerst is er de verplichting en dan pas het recht.

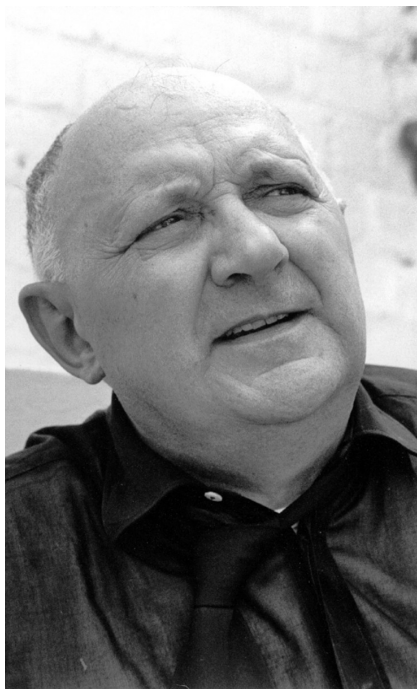
Simone Weil verwijst naar 1789 (Franse Revolutie). Men heeft toen van het recht een absoluut principe gemaakt. Dit veroorzaakt tot op de dag van vandaag spraak- en ideeënverwarring die mee aanleiding geeft tot politieke en sociale verwarring.

Als het recht opgevat wordt als een principe mag ik, zoals het mij uitkomt, het ene of het andere recht doen gelden. De overwaarding van het ene recht, bijvoorbeeld het recht op vrijheid, kan dan een ander recht, bijvoorbeeld het recht op economische zekerheid in de verdrukking brengen.

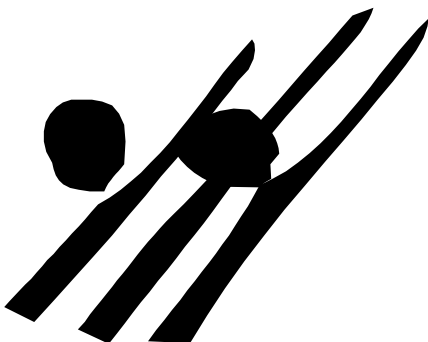
Door er steeds aan te herinneren dat er slechts rechten zijn in relatie tot de verantwoordelijkheid die elke mens met elke andere mens verbindt, krijgen de Rechten van de Mens hun samenhang terug, hun stevigheid en vooral - Joseph Wresinski kwam er altijd op terug - hun ondeelbaarheid.

*Deze tekst is gebaseerd op een artikel van Martin STEFFENS in de Revue Quart Monde 2007, nr. 204, 25-30
Bewerking: M.T. Poppe*

Joseph Wresinski

*Joseph Wresinski (1917-1988)
Hij groeide op in de Franse stad Angers, als kind van een Poolse vader en een Spaanse moeder. Tot zijn zeventiende werkte hij in een banketbakkerij. Een bevriende arbeider nam hem mee naar het J.O.C. (de KAJ van Cardijn). Daar is zijn roeping ontstaan priester te worden. De acties die hij vanaf 1956 opzette met arme gezinnen in het barakkenkamp van Noisy-Le-Grand bij Parijs groeiden uit tot de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld.*

Verworpen en gekwetst

Diep in zijn binnenste is Joseph Wresinski altijd die kleine jongen gebleven. Vernederd, geslagen, bespot, verworpen, onbegrepen, weinig geliefd, vol vragen. Waarom had zijn vader het gezin in de steek gelaten? Waarom wilden barmhartige dames hem wegrukken van zijn moeder om hem in een weeshuis te plaatsen? Waarom eisten zij dat ze de oude piano van de hand deden, de trots van hun krot? Had zijn familie dan geen recht op dromen, op wat schoonheid, zoals de rijken? Heel zijn leven was dat van een gekwetst man. Hoorde hij spreken over ongeluk, kruiste zijn blik die van een alcoholverslaafde of van een haveloze bedelaar, dan zag hij als in een spiegel zichzelf : een overbodige en minderwaardige mens.

Zijn geniale en onverwachte intuïties laaiden op uit het lijden van zijn kindertijd. Hij sloot er zich niet in op. Hij hanteerde het als een springplank om al die mensen te bereiken die op één of andere manier gekraakt waren door het besef dat er voor hen geen plaats was in de wereld van de mensen. In een tijd van economische euforie wees hij op het risico voor een maatschappij om mensen aan hun lot over te laten en hen niet eens een minimum aan waardigheid te gunnen. (Benoît Charlemagne, *Revue Quart Monde*, nr. 204.)

Parijs, 4-5 december 2008

Twintig jaar geleden overleed Joseph Wresinski. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is in 2008 zestig jaar oud. Een reden voor ATD Vierde Wereld om samen met partners een internationaal colloquium te organiseren. Het thema: "Uitsluiting stelt een democratie op de proef, de bijdrage van Joseph Wresinski." Wetenschappers en mensen die strijden tegen armoede zullen deelnemen. In verschillende landen heeft ATD Vierde Wereld samen met andere verenigingen en universiteiten reeds lezingen, debatten en studiesessies georganiseerd als bijdrage aan de voorbereiding.

Meer info: www.joseph-wresinski.org (op de startpagina kan u onderaan een taal aanklikken, ook Nederlands).

Waardigheid

« Ik heb Père Joseph verschillende keren ontmoet. Door hem is mijn leven echt veranderd. We konden niet praten met elkaar want hij sprak geen Nederlands, maar toch begrepen we elkaar. Dit gaf hij me mee: 'Geloof in je eigen kracht. Je kan vooruit komen. Vecht niet enkel tegen je eigen miserie, maar ook voor de bevrijding van de ander.' »

Dinie Beekmans (Wijhe, 17 februari 2007).

Geschreven en gesproken

Joseph Wresinski sprak de volontairs van de zich volop ontwikkelende Beweging met een vaste regelmaat toe. Vaak was dat een vorm van luidop denken. De bandopnemer stond aan. Toespraken uit de periode 1960-1967 werden uitgeschreven en uitgegeven, samen met brieven waarin ook dat zoekend denken voelbaar is. Karel Staes en Philippe Hendrick zorgden voor een vertaling. De tekstbundel kan besteld worden via het secretariaat. Kostprijs: 12,50 Euro, excl. verzendkosten.

Voor kinderen vanaf 9 jaar

Wie is Joseph, dat rumoerige maar ook fijngevoelige kind? Wat gaat er toch in de jongen om, die wel domme streken uithaalt, maar het steeds opneemt voor wie zwakker is dan hijzelf?

Ontdek het boek «Joseph» van Annelies Wuillemin, knap vertaald door Detty Verreydt.

Prijs: 11 Euro. Kan besteld worden via het secretariaat.

17 oktober

Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede

Alle info up-to-date :
<http://www.17oktober.be>

Een moment-opname van de plechtigheid bij de Gedenksteen op 17 oktober 2007.

Vrijdag 17 oktober van 18 tot 19 uur
aan de **Gedenksteen bij het Europees Parlement in Brussel**
(ter hoogte van Belliardstraat 77).
Getuigenissen uit heel Europa over schending van mensenrechten
én van verzet tegen armoede
door mensen die de armoede uit eigen ervaring kennen en door
hun medestanders.
Hulde brengen aan de slachtoffers van armoede.
Organisator + info : ATD Vierde Wereld België, 02/647 99 00,
www.atd-vierdewereld.be

Centrum Brussel

Vrijdag 17 oktober op het Sint-Katelijneplein in het centrum van Brussel.
Van 10 tot 14 uur is er een gevarieerd aanbod van muziek, theater, tentoonstellingen en stands, van verenigingen waar armen het woord nemen en van solidaire artiesten.
Om 13uur begint de mars van armen en hun bondgenoten voor het optrekken van uitkeringen en minimumlonen.
Organisator + info : Belgisch Netwerk Armoedebestrijding, 02/204.06.50.

Brugge

Zaterdag 11 oktober
16.30 uur : onthaal in het dienstencentrum Van Volden OCMW Brugge, J. Dumeryplein1. Om 17 uur stiltemoment rond de Dumeryklok en om 17.20 uur vormt zich de stoet naar de Sint-Salvatorokathedraal.
Van 18 tot 19.45 uur is er een gratis concert onder leiding van Ignace Michiels in de kathedraal.
Thema : Cultuur in ieders toon-aard.

Organisator(en) : Ôze Plekke, Wieders en ATD Vierdewereldbeweging. Met steun van de Provincie West-Vlaanderen en Stad Brugge.

Info te verkrijgen bij Ignace Huyghebaert, 0499 08 40 72, ignace.huyghebaert@telenet.be

Heusden-Zolder

Zondag 12 oktober van 12 tot 18 uur in CC de Muze is de gezinsdag met een warme maaltijd, gevolgd door animatie en voorstelling van alle betrokken verenigingen en partners van Dynamo Limburg.
Op vrijdag 17 oktober van 18.30 tot 21.30 uur in het CC de Muze delen mensen in armoede met getuigenissen hun ervaringen met het grote publiek, gevolgd door een fakkeltocht door het centrum.
Van 19 oktober tot en met 30 november in CC de Muze : kunsttentoonstelling met tal van initiatieven die armoede zichtbaar maken.
Thema van deze 10de editie : Wonen.
Voor inlichtingen : Dynamo Limburg, Claudia Mellebeek, Marktplein 9/21, 3550 Heusden-Zolder, 011/57.19.21, vzw-dynamo@skynet.be

Oostende

Vrijdag 17 oktober. Van 7 tot 13 uur: sensibiliseringscampagne op het stationsplein en in het station. Daarna in zaal Terminus van 13 tot 17 uur : soepuitdeling, kaart- en schaaktornooi, kindersanimatie en randanimatie. Vervolgens is er een forumgesprek met politici over de decenniumdoelen van 15.30 tot 16.30 uur.
Thema : Wij kaarten armoede aan ! 60 jaar mensenrechten.
Organisator(en) : Werkgroep '17 oktober'. Met medewerking van de Provincie West-Vlaanderen,

Welzijnszorg, Stad Oostende, vzw Tartart.
Info te verkrijgen bij Annemie Deleyn, 059/ 80 18 83 of na 18 u : 059/ 32 55 99, annemie.deleyn@cbe-oostende.be

Ronse

Zaterdag 18 oktober van 15 en tot 18 uur in Parochiezaal Sint Hermes, Kaatsspelplein 3. Voorstelling van het boek "Het zijn de kleine dingen die het doen!" door woord- en beeldfragmenten met muzikale omlijsting. Aansluitend is er een stiltemoment voor de slachtoffers van armoede en uitsluiting. De bijeenkomst wordt afgesloten met een panelgesprek over geestelijke gezondheidszorg en arm-zijn met wetenschappers, ervaringsdeskundigen en beleidsmakers.

Thema : Geestelijk gezondheidszorg.

Organisator : De Vrolijke Kring.
Info te verkrijgen bij Belle Bral Belle, 055/31.67.91, devrolijkekring@skynet.be

Aalst

Vrijdag 17 oktober van 18 tot 22 uur in Buurthuis De Brug, Hertshage 11-19.

Burgemeester Ilse Uyttersprot en Schepen van Welzijn, Patrick De Smedt koken een gezonde en goedkope maaltijd voor iedereen. Heel wat socio-culturele partners stellen zichzelf en hun acties voor in verband met

het thema 'armoede en gezondheid'. Aansluitend is er een debat over armoedebestrijding en gezondheidszorg te Aalst.

Thema : Kook mee de strijd aan : gezonde voeding, een recht voor iedereen!

Organisator : Werkgroep Stop De Armoede.

Info te verkrijgen bij Heidi Degerickx, 053/78.36.60, 17oktober@welzijn.net

Actieve leden van ATD Vierde Wereld en anderen verzameld rond de Dumeryklok te Brugge.

Kortrijk

Vrijdag 17 oktober op het Schouwburgplein. Onthaal vanaf 17 uur met soepuitdeling, muziek en kinderaanimitatie. Om 18 uur zijn er toespraken getuigenissen en een stiltemoment. Om 18.30 uur vormt zich de optocht naar het Sint-Amandsplein, waar om 19 uur het feest aanvangt.

Thema : Koopkracht.

Organisator(en) : Ak'zie met medewerking van de Unie der Zorgelozen, vzw De Kier, ATD 4de wereld, de Buurthuizen, CAW Stimulans en CAW Piramide, OCMW en Stad Kortrijk en andere partners.

Info te verkrijgen bij Marc Soenen, akzie@live.be

Gent

Vrijdag 17 oktober van 19 tot 20 uur is de herdenkingsplechtigheid bij de gedenksteen op het Sint Pietersplein. Daarna is er van 20 tot 21 uur gelegenheid om elkaar te ontmoeten in de crypte van de kunsthall in de Sint Pietersabdij.

Thema : Voor menselijke waardigheid. 60 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Organisator(en) : Beweging van Mensen met Laag inkomen en Kinderen vzw en vzw Partners tegen de miserie. In samenwerking met de Gentse Verenigingen waar armen het woord nemen. Met steun van Stad Gent.

Info te verkrijgen in het Huis van de Mensenrechten, Nieuwebosstraat 3, 09/224 12 15, email : bmlik@skynet.be

Redactie : Isabelle Maes

Foto's : Jos Delisse

Heerlijke gezinsdag aan zee

Ruim 500 mensen uit alle hoeken van België beleefden op 22 juni een heerlijke dag in het Sealife Marine Park in Blankenberge en aan zee in Oostende tijdens de gezinsdag van de Beweging ATD Vierde Wereld. Mede dank zij de Medestandersgroep Kust, het CAW, het stadsbestuur van Oostende, het Prins Filip Fonds en niet in de laatste plaats de inzet, het goede humeur en enthousiasme van velen. Ook de weergoden lieten het niet afweten. Voor herhaling vatbaar, zo bleek uit een opiniepeiling. (Foto: Jos Delisse).

Donderdag 30 oktober - 20 u - Zele

Kris Roels, vrijwilliger van ATD Vierde Wereld vertelt over zijn engagement en werk in Frankrijk, New York, Nederland, België.

Plaats: Dienstencentrum, Lokerenbaan 43, Zele (achter bibliotheek).

Organisatie: GRIS (gemeentelijke raad voor internationale samenwerking).

Zaterdag 22 november 9.30 - 16 u Gent

Bondgenoten (medestanders-)dag in het Huis van de Mensenrechten te Gent.

"Verzet tegen armoede met vallen, opstaan en doorgaan"

Samenwerking ATD Vierde Wereld en BMLIK. (Beweging van Mensen met een Laag Inkomen)

Begin juli overleed Valeer Creyf (1938-2008) Als medestander van de Brugse groep zette hij zich jarenlang in om cultuur meer toegankelijk te maken voor mensen in armoede. Samen met andere verenigingen waar armen het woord nemen kwam hij op voor het recht op een betere huisvesting. Hij heeft bergen werk verzet en mensen gemotiveerd. We zullen verder doen. Dat vroeg hij ons uitdrukkelijk.

Jaaroverzicht 2007

Tien korte teksten, tien foto's en een stukje financiële info: daarmee proberen we te tonen waar ATD Vierde Wereld in 2007 voor stond.

Het jaaroverzicht kunt u bekijken, lezen en downloaden op www.atd-vierdewereld.be.

Maar u kan het boekje ook bestellen via ons Vlaams secretariaat in Brussel: tel. 02 6479225 of atd-vw.belgie@skynet.be.

Een kleine bijdrage in de druk- en verzendkosten is welkom, maar niet noodzakelijk.

VIERDEWERELDBLAD

Uitgave van de
Beweging ATD Vierde Wereld
Victor Jacobslaan 12,
1040 Brussel
Tel. (02)647 92 25.
Fax (02)640 73 84.
atd-vw.belgie@skynet.be
www.atd-vierdewereld.be

Lid van de Internationale Beweging ATD
Vierde Wereld
www.atd-quartmonde.org
www.atd-fourthworld.org

Voor giften en lidmaatschap kunt u storten op rek.nr.: 000-0745336-85.

Giften van 30 euro of meer per jaar zijn aftrekbaar van de belastingen. Een fiscaal attest wordt in februari afgeleverd.

Door lid te worden van de Beweging ATD Vierde Wereld onderschrijft u de basisopaties van onze Beweging en betekent u een steun in onze strijd om een einde te maken aan de armoede.